

РЕШЕНИЕ

№ 243

гр. гр. Хасково, 25.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ХАСКОВО, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Христина З. Жисова

при участието на секретаря Антония Сл. Бузова
като разгледа докладваното от Христина З. Жисова Гражданско дело №
20235640101828 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл. 26 ал. 1 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, вр. чл.143 ал.1 и чл.146 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/ от М. А. А., ЕГН *****, с адрес: *****, съдебен адрес: *****, адв. Д. В. М. от АК - Пловдив, против “СИТИ КЕШ“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.“Славянска“ № 29, ет.7, представлявано от Николай Пенчев Пенчев - управител.

Ищецът твърди, че е страна по Договор за потребителски кредит № 835314 от 27.03.2023 г., сключен с ответника. Съгласно условията на договора, ищецът следвало да върне сума от 1231.16 лева, при сума на получаване 1100 лева, при срок на кредита от 23 вноски, при ГПР 56.68% и ГЛП: 44.5%. В чл.11 от Договора за кредит било предвидено също, че ищецът трябва да заплати неустойка в размер на 631.84 лева, разсрочена на 23 вноски, като по този начин общото задължение по договора било в размер на 1863 лева.

Според ищеца уговорената клауза за неустойка по чл.11 от процесния договор за кредит била нищожна като противоречаща на добрите нрави и неправомерна по смисъла на чл.143, т.19 ЗЗП, както и поради нарушение на чл.19 ал.4 от ЗПК, вр. чл.21 ал.1 ЗПК.

На първо място, с процесната клауза безспорно се нарушавал принципът на добросъвестност и справедливост. Принципът на добросъвестността бил застъпен в гражданските и търговските

взаимоотношения, а целта на неговото спазване, както и на принципа на справедливостта била да се предотврати несправедливото облагодетелстване на едната страна за сметка на другата. В настоящия случай, със заплащането на сумата предвидена за неустойка, изцяло се нарушавал принципа на добросъвестност и справедливост.

Именно и въз основа на това, така търсената неустойка по чл.11 от Договора за кредит от 27.03.2023 г., в размер на 631.84 лева и представляваща 70% от сумата на отпуснатия кредит, била нищожна като противоречаща на добрите нрави и неравноправна по смисъла на чл.143 ЗЗП.

Предвидената клауза била неравноправна по смисъла на чл. 143, т. 5 ЗЗП, тъй като същата предвиждала заплащането на неустойка, която била необосновано висока. В Глава четвърта на ЗПК било уредено задължение на кредитора, преди сключване на договор за кредит да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже сключването на такъв. В този смисъл било и съображение 26 от Преамбюла на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23.04.2008г. относно договорите за потребителски кредити. Разгледана в този аспект, търсената неустойка по чл.11 от процесния договор, в размер на 631.84 лева при неосигуряване в 3- дневен срок от датата на сключване на договора на обезпечения, се намирала в пряко противоречие с преследваната цел на транспонираната в ЗПК директива. Подобни уговорки прехвърляли риска от неизпълнение на задълженията на финансовата институция за извършване на предварителна оценка на платежоспособността на длъжника върху самия длъжник и водели до допълнително увеличаване на размера на задълженията. Неустойка за неизпълнение на акцесорно задължение била пример за неустойка, която излизала извън присъщите си функции и целяла единствено постигането на неоснователно обогатяване. Според т. 3 от Тълкувателно решение № 1 от 15.06.2010г. на ВКС по тълк. дело № 1/2009г., ОСТК, нищожна, поради накърняване на добрите нрави, била тази клауза за неустойка, уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. По посочения начин се заобикалял чл. 33, ал. 1 ЗПК.

С търсената неустойка се уговаряло още едно допълнително обезщетение за неизпълнението на акцесорно задължение. В този смисъл била и т.32 от извлечение от протокол № 44 на заседание на КЗП от 05.11.2015г. Неустойката по съществото си била добавък към възнаградителната лихва и в този смисъл би представлявала сигурна печалба за заемодателя, която печалба би увеличила стойността на договора. Основната цел на така уговорената клауза била да доведе до неоснователно обогатяване на кредитодателя за сметка на кредитополучателя, до увеличаване на подлежаща на връщане сума допълнително с още % от предоставената главница.

На следващо място, търсената неустойка по чл.11 от Договора за кредит от 27.03.2023 г., била нищожна на основание чл.146 ал.1 ЗЗП. Съгласно

чл.146, ал.1 ЗЗП неравноправните клаузи в договорите били нищожни, освен ако са били уговорени индивидуално. Според ищеца, клаузата на чл.11 от Договора не се явявала индивидуално уговорена по смисъла на чл. 146, ал.2 ЗЗП. Видно било от самия Договор за потребителски кредит, че клаузата на чл.11 от същия била част от едни стандартни и бланкетни, отнапред изготвени условия на договора и кредитополучателите нямали възможност да влияят върху съдържанието им към момента на сключване на договора. В този смисъл била и Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори.

Освен това, съгласно чл. 21, ал. 1 ЗПК, всяка клауза в договор за потребителски кредит имаща за цел или резултат заобикаляне на изискванията на закона, била нищожна. С предвиждането на такива разходи посочени в чл.11 от договора за потребителски кредит се заобикаляла и разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК. Събирането на такива разходи била част от дейността по управление на кредита и следвало да са включени в годишния процент на разходите. Съгласно чл.19, ал.1 ЗПК, ГПР по кредита изразявал общите разходи по кредита за потребителя, настоящи и бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Налице било заобикаляне на разпоредбата на чл. 19, ал.4 от ЗПК като с уговорката по чл.11 от договора за потребителски кредит се нарушавало изискването ГПР да не бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута определена с ПМС № 426/2014 г. Реално, чрез нарушаване на добрите нрави и чрез заобикаляне на императивната норма на чл.19, ал.4 от ЗПК и при несъблюдаване на основния правен принцип, забраняващ неоснователно обогатяване се калкулирала допълнителна печалба към договорената възнаградителна лихва. Поради невключване на уговорката за неустойка в размера на ГПР, последният не съответствал на действително прилагания от кредитора в кредитното правоотношение. Посочването в договора на размер на ГПР, който не бил реално прилагания в отношенията между страните представлявало заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл.68д, ал.1 и ал.2, т.1 от Закона за защита на потребителите. С преюдициално заключение по дело С-453/10 било прието, че използването на заблуждаващи търговски практики, изразяващи се в непосочването в кредитния контракт на действителния размер на ГПР представлявало един от елементите, на които можела да се основе преценката за неравноправния характер на договорните клаузи по смисъла на чл.143 и сл.ЗЗП.

По гореизложените съображения иска от съда да постанови решение, с което да се приеме, че клаузата, предвидена в чл.11 от Договор за потребителски кредит № 835314/27.03.2023г., предвиждаща заплащане на неустойка в размер на 631,84 лева, е нищожна на основание чл.26, ал.1 ЗЗД, вр. чл.143 и чл.146, ал.1 ЗЗП, както и поради нарушение на чл.19, ал.4 ЗПК,

вр. чл.21, ал.1 ЗПК.

Претендират се направените съдебни разноси.

В едномесечния срок по чл. 131, ал. 1 от ГПК не е депозиран писмен отговор на искова молба от ответника, но с молба вх. рег. № 1558/30.01.2024 г. признава, на основание чл.237 ГПК, предявения иск.

С молба вх. рег. № 2846/21.02.2024 г. ищецът, чрез процесуалния си представител, е заявил, че поддържа претенцията си и прави искане за постановяване на решение при признание на иска.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в съвкупност и съобразявайки доводите и исканията на страните, намира следното:

Разпоредбата на чл. 237 ГПК предвижда, че признанието на иска от ответника обвързва съда, като при наличието на предвидените положителни предпоставки и липсата на процесуални пречки, съдът следва да прекрати съдебното дирене и да постанови решение само съобразно признанието, тоест да уважи иска така както е предявен.

В настоящия случай са налице предпоставките, предвидени в чл. 237, ал. 1 ГПК за постановяване на решение при признание на иска – ответникът е заявил, че признава предявения иск с молба вх. рег. № 1558/30.01.2024 г., т.е. че клаузата, предвидена в чл.11 от Договор за потребителски кредит № 835314/27.03.2023г., сключен между страните, предвиждаща заплащане на неустойка в размер на 631,84 лева, е нищожна на посочените от ищеца основания, а ищецът е поискал постановяване на решение при признание на иска. Същевременно не са налице процесуалните пречки (отрицателните предпоставки), установени в разпоредбата на чл. 237, ал. 3 ГПК, а именно – признатото право да противоречи на закона или на добрите нрави или да е признато право, с което страната не може да се разпорежда.

На следващо място, правното основание на иска е чл. 26 ал. 1 ЗЗД, вр. чл.143 ал.1 и чл.146 ЗЗП, следователно претенцията не е от категорията на тези искове, за които законодателят изрично е постановил изключение за приложението на разпоредбата на чл. 237 ГПК – по брачни искове – чл. 324 ГПК, по искове за гражданско състояние – чл. 334 ГПК и по иск за поставяне под запрещение – чл. 339 ГПК.

Предвид изложеното съдът намира, че следва да се постанови исканото решение, с което да бъде уважен предявения иск, като на основание чл. 237, ал. 2 ГПК не е необходимо да излага мотиви съобразно чл. 236, ал. 2 ГПК, а само указва, че то се основава на признанието на исковите. Оттук следва, че съдът постановява съдебен акт, без да изследва основателността на иска и без да прави собствени фактически и правни изводи по предмета на спора, а постановява решение, с което уважава иска.

Предвид крайния изход на делото, както и с оглед обстоятелството, че ищецът е направил изрично и своевременно искане за разноси по

настоящото производство, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, единствено на същия следва да се присъдят такива в размер от 50,00 лева за платена държавна такса.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на ищеца - адв. Д. В. М.в сумата от 480,00 лева с включен ДДС, представляваща възнаграждение за осъществено от него процесуално представителство, защита и съдействие във връзка с предявения иск, определено според размера му и по правилата на чл.38 ал.2, вр. ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата /ЗАдв./, вр. чл.7 ал.2 т.1 и § 2а от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Съдът намира за неоснователно направеното възражение от пълномощника на ответника за недължимост на този разход по съображения, че не са налице основания за оказване на безплатна адвокатска помощ, доколкото в случая е необходимо единствено да бъде представен договор за правна защита и съдействие, в който да е посочено, че упълномощения адвокат оказва безплатна правна помощ на някое от основанията, предвидени в чл.38, ал.1 Задв. (в този смисъл са Определение № 60227 от 03.06.2021 г. по ч.гр.д. № 1954/2021 г. на ВКС, III г.о.; Определение № 283 от 22.07.2020 г. по ч.т.д. № 872/2020 г. на ВКС, II т.о. и др.);

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО, в отношенията между М. А. А., ЕГН *****, с адрес: *****, съдебен адрес: *****, адв. Д. В. М. от АК - Пловдив и "СИТИ КЕШ" ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Средец, ул."Славянска" № 29, ет.7, представлявано от Николай Пенчев Пенчев, че клаузата, предвидена в чл.11 от Договор за потребителски кредит № 835314/27.03.2023г., сключен между М. А. А. и "СИТИ КЕШ" ООД, предвиждаща заплащане на неустойка в размер на 631,84 лева, е нищожна на основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД, вр.с чл. 143, ал.1 и чл.146 ал.1 ЗЗП, както и поради нарушение на чл.19 ал.4 ЗПК, вр.с чл.21 ал.1 ЗПК.

ОСЪЖДА "СИТИ КЕШ" ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Средец, ул."Славянска" № 29, ет.7, представлявано от Николай Пенчев Пенчев, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, да заплати на М. А. А., ЕГН *****, с адрес: *****, съдебен адрес: *****, адв. Д. В. М.в от АК - Пловдив, сумата от 50,00 лева, представляваща направени по делото разноски.

ОСЪЖДА "СИТИ КЕШ" ООД, ЕИК 202531869, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Средец, ул."Славянска" № 29, ет.7, представлявано от Николай Пенчев Пенчев да заплати на адв. Д. В. М., ЕГН *****, с адрес на кантората - *****, сумата от 480,00 лева,

представляваща дължимо адвокатско възнаграждение по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Хасково в двуседмичен срок от връчването му на страните.

**Съдия при Районен съд
– Хасково:/п/ не се чете**

**Вярно с оригинала!
Секретар: В.К.**